

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Rs 137866 24 Rsž 2
Brčko, 25.9.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Šejle Drpljanin, kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja V.M. iz B., zastupan po opunomoćeniku Mirku Simiću, odvjetniku iz Brčkog, protiv tuženog „Opštinski fudbalski savez Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, zastupan po zakonskom zastupniku M.Z., radi isplate, v. sp. 9.061,59 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 137866 23 Rs 2 od 6.10.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 25.9.2024. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

I - Žalba tuženog „Opštinski fudbalski savez Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 137866 23 Rs 2 od 6.10.2023. godine POTVRĐUJE.

II - Zahtjev tužitelja V.M. iz B. za naknadu troškova žalbenog postupka na ime sastava odgovora na žalbu se ODBIJA.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 137866 23 Rs 2 od 6.10.2023. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda ili ožalbena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„Obavezuje se tuženi „Opštinski fudbalski savez Brčko distrikta BiH“, da tužiocu M.V., isplati topli obrok za period od 01.01.2020. godine do 30.06.2020. godine, u iznosu od po 110,00 KM mjesečno, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki mjesečni iznos počev od 11. dana u mjesecu za prethodni mjesec, pa sve do konačne isplate; topli obrok za period od 01.07.2020. godine do 31.12.2020. godine, u iznosu od po 154,00 KM mjesečno, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki mjesečni iznos, počev od 11. dana u mjesecu za prethodni mjesec do konačne isplate, kao i da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.370,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.”

Protiv prvostupanjske presude, tuženi „Opštinski fudbalski savez Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ (u daljnjem tekstu: tuženi) pravovremeno je izjavio žalbu kojom u cijelosti pobija navedenu presudu zbog „pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja“ i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom ovom sudu kao drugostupanjskom, da „žalbu uvaži, pobijanu presudu Osnovnog suda BD BiH preinači i u cjelosti odbije tužbeni zahtjev tužioca koji se odnosi na isplatu toplog obroka, te tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu opredijeljenom na glavnoj raspravi dana 06.10.2023. god. kao i troškove sastava ove žalbe ili, opreza radi da pobijanu presudu u cijelosti ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak“. Tuženi je postavio zahtjev za naknadu troškova ožalbenog postupka na ime nagrade za sastav žalbe.

Tužitelj V.M. iz B. (u daljnjem tekstu: tužitelj) je dostavio odgovor na žalbu tuženog kojim u cijelosti pobija sve žalbene navode tuženog sa prijedlogom da ovaj sud žalbu tuženog „odbije u cjelini kao neosnovanu i tužiocu dosudi troškove sastava odgovora na žalbu“. Tužitelj je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka na ime nagrade za sastav odgovora na žalbu.

Žalba tuženog nije utemeljena.

Nakon što je prvostupanjsku presudu ispitao u smislu odredbe članka 341. u svezi sa odredbom članka 411. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 06/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP) ovaj sud je odlučio kao u izreci a iz razloga koji slijede.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je (prvotno bio) zahtjev tužitelja (konačno opredijeljen – preciziran na glavnoj raspravi od 27.4.2022. godine) kojim je tražio da sud tuženog obveže da mu isplati zakonsku zateznu kamatu na nepravovremeno isplaćene plaće za sedmi, osmi, deveti i deseti mjesec 2020. godine u ukupnom iznosu od 369,59 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 27.4.2022. godine kao dana presuđenja do konačne isplate; isplati zakonsku zateznu kamatu na plaću za jedanaesti mjesec 2020. godine počev od 11.12.2020. godine pa do 29.3.2022. godine i na plaću za dvanaesti mjesec 2020. godine počev od 11.1.2021. godine pa do 26.4.2022. godine; isplati otpremninu u iznosu od 5.588,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 20.4.2021. godine kao dana podnošenja tužbe do konačne isplate; isplati topli obrok za period od 1.1.2020. godine do 30.6.2020. godine u iznosu od po 110,00 KM mjesečno, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki mjesečni iznos počev od 11-og dana u mjesecu za prethodni mjesec pa sve do konačne isplate kao i topli obrok za period od 1.7.2020. godine do 31.12.2020. godine u iznosu od po 154,00 KM mjesečno, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki mjesečni iznos počev od 11-og dana u mjesecu za prethodni mjesec pa sve do konačne isplate kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 (trideset) dana od dana pravomoćnosti presude pod prijetnjom prinudne ovrhe.

Tuženi je iskazao djelomično protivljenje osnovu i visini tužbenog zahtjeva glede neisplaćenih plaća i pripadajuće zakonske zatezne kamate, s tim da je, između ostalog istakao i to da tužitelju ne pripada pravo na otpremninu i topli obrok obzirom da prema aktima tuženog i ugovoru o radu ne postoji obveza

tuženog da tužitelju isplaćuje topli obrok, niti postoji obveza tuženog za isplatu otpremnine tužitelju zbog njegovog odlaska u mirovinu.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu tužitelja, prvostupanjski sud je donio presudu broj 96 o Rs 137866 21 Rs od 27.4.2022. godine kojom je obvezao tuženog da tužitelju isplati plaće za studeni i prosinac 2020. godine u neto iznosima od po 762,00 KM mjesečno, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki mjesečni iznos počev od 11-og dana u mjesecu za prethodni mjesec, sve do konačne isplate, kao i da mu isplati zakonsku zateznu kamatu na plaću za srpanj, kolovoz, rujan i listopad 2020. godine u iznosu od 369,59 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 27.4.2022. godine kao dana presuđenja pa do konačne isplate, te da tužitelju isplati otpremninu u iznosu od 5.588,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 20.4.2021. godine kao dana podnošenja tužbe do konačne isplate, kao i da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 507,00 KM, dok je tužbeni zahtjev tužitelja kojim je tražio da mu tuženi isplati topli obrok za period odbio se kao neutemeljen.

Postupajući po žalbi tužitelja i tuženog, Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je donio presudu broj 96 o Rs 137866 22 Rsž od 19.12.2022. godine, kojom je presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 137866 21 Rs od 27.4.2022. godine, potvrdio u dijelu stavka I izreke kojim je tužitelju dosuđena otpremnina u iznosu od 5.588,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 20.4.2021. godine kao dana podnošenja tužbe do konačne isplate, a ukinuo u dijelu stavka I (kojim je odlučeno o isplati plaće za studeni i prosinac 2020. godine sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom na navedene plaće kao i o troškovima parničnog postupka) i stavak II izreke (kojim je odlučeno o dijelu tužbenog zahtjeva za isplatom toplog obroka sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom), pa je predmet u dijelu u kojem je odlučeno o troškovima parničnog postupka i u dijelu tužbenog zahtjeva za isplatu toplog obroka sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U ponovljenom postupku tužitelj je ostao kod tužbenog zahtjeva kojim traži isplatu toplog obroka za period od 1.1.2020. godine do 30.6.2020. godine u iznosima od po 110,00 KM mjesečno, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom i toplog obroka za period od 1.7.2020. godine do 31.12.2020. godine u iznosima od po 154,00 KM, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom. Tražio je troškove parničnog postupka.

Tuženi je ostao kod datog odgovora na tužbu, te osporio u cijelosti tužbu i tužbeni zahtjev koji se odnosi na isplatu toplog obroka.

Na temelju provedenih dokaza tijekom postupka, prvostupanjski sud je utvrdio činjenično stanje koje se u bitnome ogleda u tome da je provedenim ekonomskim vještačenjem po vještakinji Emini Čajić Hasanbegović (pismeni nalaz i mišljenje vještakinje od 2.3.2022. godine) u relevantnom dijelu utvrđeno da se visina naknade toplog obroka, utvrđuje za vrijeme jednog radnog dana odlukom poslodavca, da je iznos toplog obroka koji se ne oporezuje do 3.7.2020. godine iznosio 5,00 KM za vrijeme provedeno na radu, a od 3.7.2020. godine, iznos jednog toplog obroka koji se ne oporezuje je iznosio 7,00 KM; da vještakinja nije

pronašla odluku poslodavca o visini toplog obroka, niti evidenciju o dnevnom radu uposlenog, te da ista nije mogla da utvrdi visinu neisplaćenog toplog obroka za tužitelja, jer nije imala na raspolaganju potrebnu dokumentaciju kao i da se topli obrok isplaćuje prosječno za 22 radna dana mjesečno.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, prvostupanjski sud je pozivajući se na odredbe članka 52. stavak (4), članka 96. stavak (1) točka e) i članka 96. stavak (4) Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 34/19, 02/21, 06/21 u daljnjem tekstu: Zakon o radu ili ZOR), zaključio, da je tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži isplatu toplog obroka od 1.1.2020. godine do 31.12.2020. godine, za 22 radna dana svakog mjeseca, u cijelosti utemeljen, jer je našao da je teret dokazivanja činjenice da tužitelj nije bio prisutan na poslu u periodu kako se to traži tužbenim zahtjevom, te da za te dane kada nije bio prisutan na poslu nema pravo na topli obrok, bio u smislu odredbe članka 246. ZPP-a, na tuženom, a da tuženi tijekom postupka nije dokazao da je vodio evidenciju prisustva tužitelja na poslu, niti da je donio opći akt kojim bi utvrdio visinu i način ostvarivanja prava na topli obrok, pa je imajući to u vidu zaključio da tužitelj u konkretnom slučaju zbog neažurnosti i neaktivnosti poslodavca, ne može da trpi štetne posljedice kršenja zakona, dok je odluku o troškovima postupka, donio temeljem odredbe članka 120. stavak (2) ZPP-a, obvezavši tuženog da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.370,00 KM.

Obrazlažući žalbeni razlog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja tuženi ukazuje da „iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Hasanbegović Emine je jasno vidljivo da ne postoje podaci o prisustvu tužioca na radu za period za koji traži isplatu toplog obroka“ te je stoga prvostupanjski sud paušalno cijenio i uzeo u obzir „da je tuženi radio 22 radna dana svakog mjeseca, pa je onda te dane pomnožio sa visinom odnosno cijenom toplog obroka po jednom danu“, ukazujući „da se na takav način nije mogao prihvatiti tužbeni zahtjev tužioca jer se on zasniva na paušalnoj ocjeni suda a ne na stvarno utvrđenom činjeničnom stanju“, navodeći pri tomu da navedena obveza nije regulirana aktima tuženog, niti Ugovorom o zapošljavanju, pa samim tim smatra da je, prvostupanjski sud na bazi pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešno primijenio odredbe materijalnog prava.

Takve žalbene tvrdnje tuženog, po ocjeni ovog suda ne utječu na pravilnost i zakonitost prvostupanske presude.

Naime, u konkretnoj pravnoj stvari je nesporno utvrđeno da tuženi nije donio bilo kakav opći akt niti je na drugi način regulirao visinu toplog obroka, niti je vodio evidenciju o dnevnom radu uposlenog, pa polazeći od toga da je odredbom članka 52. stavak (4) ZOR-a, u relevantnom dijelu regulirano da je poslodavac dužan (između ostalog) voditi i dnevnu evidenciju o prisustvu radnika na radu, dok je odredbom članka 96. stavak (1) točka e) istog zakona regulirano da poslodavac radniku isplaćuje i druga primanja temeljem rada, pa tako i troškove jednog toplog obroka za vrijeme jednog radnog dana, a visina i način ostvarivanja ovog primanja radnika se utvrđuje općim aktom (stavak 4. članka 96. ZOR-a), u situaciji kakva je konkretna (nepostojanje evidencije o prisustvu uposlenika na radu), ovaj sud zaključuje da poslodavac nije izvršavao svoju obvezu propisanu

člankom 52. stavak (4) ZOR-a a koje posljedice kršenja zakona se ni na koji način ne mogu pripisati u odgovornost radnika, zbog čega ni posljedice takvog postupanja poslodavca ne mogu biti na štetu radnika, ovdje tužitelja. Također, ni činjenica da poslodavac svojim općim aktom nije utvrdio visinu i način ostvarivanja prava na topli obrok u smislu stavak 4. članka 96. ZOR-a ne može imati negativne implikacije na pravo uposlenika (tužitelja) da ostvari svoje zakonom priznato pravo na topli obrok, jer se radi o očitom neispunjavanju obveze poslodavca propisane stavkom 4. članka 96. ZOR-a.

Kod takvog normiranja obveze poslodavca, kao što to u konačnici prvostupanjski sud pravilno rezonira, teret dokazivanja (ne)prisustva tužitelja na radnom mjestu, odnosno njegovog (ne)dolaska na posao, od čega izravno ovisi pravo tužitelja na trošak toplog obroka (u daljnjem tekstu: pravo na topli obrok), sukladno odredbi članka 7. i članka 246. ZPP-a, upravo je na tuženom (poslodavcu), obzirom da je tuženi (kao poslodavac) dužan voditi dnevnu evidenciju o prisutnosti uposlenika. U slučaju spora da li je i koliko dana tužitelj bio na poslu (efektivno radio), poslodavac je dužan dokazati da je uposlenik izostajao sa posla, slijedom čega u te dane odsustva ne bi imao pravo na topli obrok, a što u okolnostima konkretnog slučaja očito nije situacija (tuženi kao poslodavac nije dokazivao pa time ni dokazao koliko radnih dana tužitelj eventualno nije radio svakog konkretnog mjeseca, pa kako je tuženi tužitelju isplaćivao plaću bez umanjenja, to se principom *argumentum a contrario* zaključuje da je tužitelj svakog mjeseca u relevantnom razdoblju radio svaki radni dan bez izostanaka).

Obzirom da je među strankama nesporno da tuženi nije donio bilo kakav opći akt niti je na drugi način regulirao visinu toplog obroka, niti je vodio evidenciju o dnevnom radu uposlenog, kod toga da takvo neizvršavanje zakonske obveze od strane tuženog kao poslodavca ne može biti na štetu tužitelja kao uposlenika, ovaj sud cijeni da prvostupanjski sud, suprotno mišljenju tuženog, u konačnici pravilno postupio kada je za rješavanje konkretnog pravnog pitanja, prilikom obračuna visine toplog obroka, kao jedan od parametara koristio zakonom propisani minimalni iznos neoporezivog dijela toplog obroka, koji je prema nalazu i mišljenju vještakinje ekonomske struke do 3.7.2020. godine iznosio 5,00 KM za vrijeme provedeno na radu, dok je od 3.7.2020. godine, iznos toplog obroka koji se ne oporezuje iznosio 7,00 KM za vrijeme provedeno na radu, a koje iznose je pomnožio sa prosječno 22 radna dana po mjesecu (prosječno utemeljen na mjesecu sa najmanje 21 radnim danom kao i mjesecu sa najviše 23 radna dana), te na taj način utvrdio visinu neisplaćenog toplog obroka za period na koji se odnosi tužbeni zahtjev tužitelja, pa kada je to tako onda nema mjesta žalbenim navodima tuženog da je prvostupanjski sud pogrešno i/ili nepotpuno utvrdio činjenično stanje glede odluke o visini toplog obroka, niti da je za potrebe donošenja ove odluke pogrešno primijenio materijalno pravo.

Naime, odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 60/10, 14/17 i 24/20) regulirana je najniža visina toplog obroka koju bi poslodavac radniku isplaćivao bez da, glede predmetnog troška, ima i dodatne troškove na ime poreznih davanja, pa se navedeni propis može koristiti, prema principu zakonske analogije (radi se o bitno istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji), za

popunjavanje prazne praznine uzrokovane nedonošenjem općeg akta kojim će se regulirati visina toplog obroka, pa u okolnostima konkretnog slučaja, ima mjesta određivanju visine istog u iznosu od 5,00 KM, za vrijeme provedeno na radu do 3.7.2020. godine, te 7,00 KM za vrijeme provedeno na radu od 3.7.2020. godine, za 22 radna dana u mjesecu, kako je to u konačnici i potvrdila vještakinja u usmenom izjašnjenju pred prvostupanjskim sudom na upit opunomoćenika tužitelja.

Imajući u vidu navedeno, a kako pravilnost i zakonitost odluke prvostupanjskog suda o tužbenom zahtjevu nije dovedena u pitanje i kako tuženi odluku o troškovima sadržanu u izreci prvostupanjske presude pobija samo kroz pobijanje odluke o glavnoj stvari, jer u žalbi konkretnim prigovorima ne ukazuju da odluka o troškovima nije pravilna, valjalo je primjenom odredbe članka 346. Zakona o parničnom postupku žalbu tuženog odbiti i prvostupanjsku presudu potvrditi, odnosno odlučiti kao u izreci ove presude.

Ovaj sud je primjenom odredbe članka 131. a u svezi sa odredbom članka 121. Zakona o parničnom postupku stavkom II izreke ove presude odbio zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka na ime nagrade za sastav odgovor na žalbu, budući da ta procesna radnja nije obvezna, a uvažavajući i njen sadržaj, po ocjeni ovog suda nije bila ni potrebna za zaštitu prava tužitelja u ovoj pravnoj stvari.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Šejla Drpljanin